

TRASCIA

1654 On. Biblioteca Palatului Cultural

Arad

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de auzire
românească
al Ținutului Timiș

Abonament: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida
„Astrei Bănățene“

SA M. S. REGELE

Comunicatul nr. 53

MARȘALUL CURȚII REGALE
A CUNOSCUT URMĂTOARELE:
ZIUA DE 23 IULIE, M. S. REGELE
PRIMIT ÎN AUDIENȚĂ PE D-NII:
AN GHÎTESCU, MINISTRUL MUN-
DR. V. GOMOIU, MINISTRUL
SĂTĂȚII ȘI OCROTIRILOR SO-
LE, I. V. GRUIA, MINISTRUL JU-
TEI, ING. M. PRIBOIANU, MINI-
STRUL ÎNZESTRĂRII ARMATEI,
CUPĂ AMIAZA, M. S. REGELE A
PRIMIT PE D-NII: VALER POP,
MINISTRUL, EUGEN FILOTTI,
MINISTRUL ROMÂNIEI LA SOFIA.

Noul ambasador spaniol la Berlin

Madrid, 25 (Rador.) — Generalul
Estinoza a fost numit noul ambasador
spaniol la Berlin. Generalul Estinoza
a luat parte la luptele din Spania și a
fost primul comandant militar al Madri-
dului după victoria naționalistă.

Guvernul englez recunoscut guvernul cehoslovac provizoriu constituit la Londra

Londra, 25 (Rador.) — În ședința de
seară a Camerei Comunelor, d. Churchill
a anunțat că guvernul britanic a recu-
noscut în ziua de 21 Iulie guvernul ceho-
slovac provizoriu, constituit de curând.
Factorul diplomatic al agenției Reuter
a spus din cercurile cehoslovace din Lon-
dra că membrii guvernului cehoslovac
provizoriu au depus jurământul Marți
17 Iulie, în fața d-lui Eduard Benes, pre-
ședintele republicii. Din noul guvern fa-
când parte monseniorul Jan Sramek, care
a fost vicepreședintele consiliului de mini-
stri, generalul Sergei, comandantul su-
perior al forțelor cehe, Jan Masarik, fost
ministru al Cehoslovaciei la Londra,
Eduard Utrata, fost director general al
armatei de armament dela Brno, George
Sramek, cunoscutul jurist și politician,
fost ministru al Cehoslovaciei la Varșo-
va, Nemes Frantisek, fost deputat so-
cial-democrat, conducătorul sindicatului
de muncitori de cale ferată având gra-
d de caporal în armata cehoslovacă,
Karel Feirabend, fost ministru al
agriculturii, Jaromir Nekas, membru
social-democrat, Ștefan Osusky, mini-
stru la Paris timp de 20 de ani, genera-
lul Rudolf Vies, comandantul diviziei 1-a
la Franța, mai târziu comandant al cor-
pului de armată cehoslovacă și care anul
precedent a fost numit inspector al Slova-
ciei independente, Huppert Ripka, zia-
r și scriitor, Jan Backe, conducătorul
departamentului minierilor slovaci și deputat
social-democrat.

Miniștrii români au fost invitați și de guvernul italian

BUCUREȘTI, 25. (Comunicat).
AZI 24 IULIE ORELE 18 A AVUT LOC
O ȘEDINȚĂ A CONSILIULUI DE MINI-
ȘTRI DE SUB PREȘEDINȚIA D-LUI ING.
ION GIGURTU, PRIMUL MINISTRU.
D-SA A COMUNICAT INVITAȚIA CE A
PRIMIT-O D. PRIM-MINISTRU ȘI D. MI-
NISTRU AL AFACERILOR STRĂINE DE-
LA GUVERNUL REICHULUI. O ASEMENEA
INVITAȚIE AU PRIMIT ȘI DIN
PARTEA GUVERNULUI ITALIAN.
D. GEN. MIHAIL PREȘEDINTE
DE CONSILIU INTERIMAR
București, 25. (Comunicat).
PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE

MINIȘTRI COMUNICĂ:
PE TIMPUL LIPSEI DIN ȚARĂ A D-
LUI ION GIGURTU, PRIM-MINISTRU, ȘI
A D-LUI PROF. M. MANOILESCU, MINI-
STRUL AFACERILOR STRĂINE, D. GE-
NERAL ADJUTANT G. MIHAIL, VICE-
PREȘEDINTE DE CONSILIU ESTE ÎN-
SĂRCINAT, CU ÎNCEPERE DELA 25 IU-
LIE, CU INTERIMATUL PREȘEDINȚIEI
CONSILIULUI, PRECUM ȘI AL DEPAR-
TAMENTULUI AFACERILOR STRĂINE
PÂNĂ LA REINTOARCEREA TITULARI-
LOR LA POSTUL LOR.

Scopul vizitei bărbafilor de stat români, bulgari și slovaci în Germania

Berlin, 25 (Rador.) — DNB
ANUNȚĂ, ÎN LEGĂTURĂ CU VIZI-
TA PE CARE BĂRBAȚII DE STAT
AI ROMÂNIEI, BULGARIEI ȘI SLO-
VACIEI O FAC ÎN DECURSUL ACE-
STEI SAPTĂMĂNI ÎN GERMANIA,
SE DECLARĂ LA LOCUL COMPE-

TENT, CĂ ACESTE VIZITE STAU ÎN
LEGĂTURĂ CU STRĂDUINȚELE
GENERALE DE REZOLVA ÎN MOD
PAȘNIC TOATE CHEȘTIUNILE
SUD-ESTULUI EUROPEI ȘI A STA-
BILI O ORDINE DEFINITIVĂ.

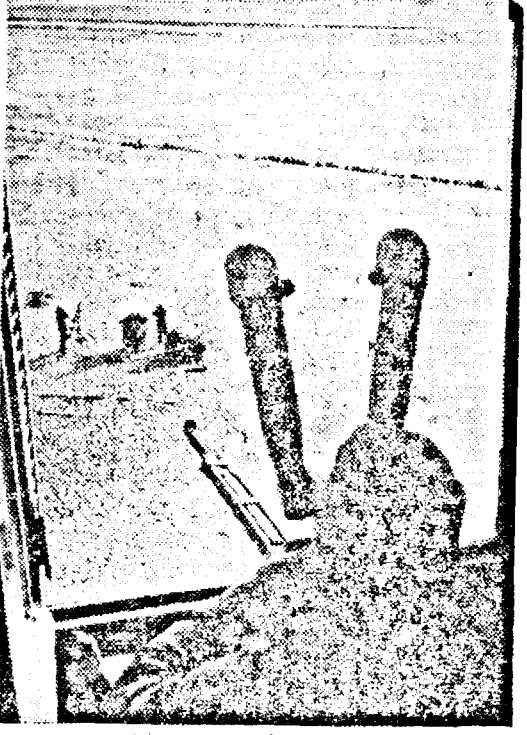
Distrugerea Im- periului Britanic a fost o necesitate

scrie presa italiană comentând răspunsul Angliei

ROMA, 25. (Rador.) — Ziarele italiene
se ocupă și azi cu răspunsul lordului Halifax
la propunerea Führerului și constată că li-
chidarea pașnică a conflictului a devenit în
urma răspunsului negativ dat de către gu-
vernul britanic imposibil. Acuma armele au
cuvântul.
„Tribuna” scrie că d. Hitler a vorbit către
Anglia în calitate sa de primul bărbat de
stat al Reichului făcând o ultimă comunica-
re politică. De acum înainte va vorbi ca pri-
mul soldat al Reichului. Ceea ce privește
momentul desfructurării atacului contra An-
gliei, toate prezumțiile și profețiile n-au nici
o bază. Atacul poate să înceapă în fie care
oră, în fie care zi. Toată întârzierea servește
însă perfecționarea pregătirilor atacului.
„Popolo d'Italia” scrie că puterile axei au
urmărit cu propunerea lor făcută Angliei
următoarele scopuri:
1. A senti Europa dela sacrificii noi.
2. De a putea începe imediat reconstrucția
Europei.
3. De a împiedeca disolvarea totală a Im-

periului britanic, care era legătura între
Europa și continentele străine.
Puterile axei știu foarte bine că în
urma invăgerii Angliei posesiunile brita-
nice din celelalte continente vor pierde
legăturile lor din Europa, însă continen-
tul european și Africa pot să formeze
un singur bloc puternic, care se poate
susține independent de celelalte conti-
nente. Dacă Anglia ar fi acceptat pro-
punerile axei, ea ar fi putut să trăiască
mai departe izolat de Europa, din cu
posesiunile sale în Asia, Australia și ce-
lelalte părți ale lumii.
Statele Unite, Japonia și URSS formează
unități economice independente. Distrugerea
Imperiului Britanic nu a fost deci o necesi-
tate. Anglia trebuie să piară, însă dacă re-
zistă realizării unei ordine noi în Europa.
Astfel, din moștenirea Angliei se vor despă-
gubi pentru suferințele și pierderile suferite
nu numai puterile axei ci și alte state cari
au fost spoliata de către Anglia într'un timp
mai îndepărtat.

Actualitatea în imagini

Scrutând zărite pentru descoperirea
mamicului

Vase britanice bombardate în porturi
de către aviația germană.

Un grup de oameni germani, după 22 de ani
și regăsesc cuartirul pe care l-au avut
în războiul trecut.

Din trecute lupte transilvane

de VICTOR EFTIMIU

Birvenită este în aceste vremuri de tălmăcire a dreptății seculare și de escamotare a realităților etnice, cartea d-lui Ioan Lupșa „Paralelism istoric”, în care eminentul profesor de la Cluj își adună articolele scrise cu trei decenii în urmă, pagini de mărturisiri românești, unde pasiunea luptătorului național merge mână în mână cu obiectivitatea științifică a omului de pe catedră.

Căci simpla enunțare emfatică a pretențiilor tale plătite ca o bășică de săpun atunci când o atinge vârful de ac al adevărului istoric, al judecării nepărtinitoare, al nemuritoarei dreptăți.

Iar cea dintâi calitate a cărții d-lui profesor Lupșa este atitudinea d-aale onestă, documentarea strictă, rece, subțire, fără să le topească, mocnește focul dragostei de neam.

Scriu aceste rânduri la aceeași masă a cafelei Habermann, din Sibiu, unde acum mai bine de treizeci de ani, lmi aşterneam colaborarea la „Țara noastră”, al cărei prim-redactor, secretar de redacție și unic corector eram prin 1909.

Pe ferestră, văd trecând aceleași codane spintene, agobii ca niște rândunela blonde, aceleași tipuri de provinciali cumsecade, al celui mai frumos, mai poetic, și mai atrăgător oraș al țării... Aceiași toi încep să înflorească în acest sfârșit de Iunie ploios... Printre ei, trece, până'n pădurea de arini, același vagon curat care ne duce'n Dumbra-va răcoroasă din drumul Rășinărilor. La orizont, aceiași munți acoperiți de norii fulgerați, curgând pe valea Oltului.

Dar în jurul meu nu mai văd un singur chip cunoscut. Ba da, nu este acest bătrânul simpatic doctorul Bein, pe care l-am lăsat tot așa, acum treizeci de ani?... Singurul, din cei de odinioară... Pe Lucian Borcea l-am întâlnit odată, în tramvai, dar nu

m'a recunoscut. Iar tânărul înalt, discret, cu pălăria mare, cu mustăcioara castanie răsucită cochet, teologul cu care mâncam uneori pentru o sorocă de zăca creștari la o săsoaică din strada Morii, a încărunit de mult păstorind — luna aceasta s'au împlinit douăzeci de ani — turmele fericiților întru pomenire Andrei Șaguna.

Veniau la masa aceasta dela Habermann alți intelectuali ardeleni, cari au ajuns, și ei, cu vremea, vlădici, miniștri, prim-miniștri în România întregită. Aici, Octavian Goga directorul „Țării noastre”. Pe scaunul de coala se așeza un tânăr, frumos și elegant asesor consistorial, pe care-l botezaser „Mefisto cu cap de Christ”, atâta inteligență îi lumina ochii vii, în surâsul ironic... Era unul dintre cei mai credincioși colaboratori ai țării noastre. Articolele sale vor trebui publicate odată... A fost scris acestui protosinghel transilvan să urmeze după treizeci de ani directorului revistei, la președinția consiliului de miniștri din Țara mare.

S'au dus amândoi, și patriarhul Miron și Octavian Goga...

A fost scris ca un alt colaborator al „Țării noastre” — ședea coala, pe scaunul dela dreapta mea, căci nu voia să mă „conturbe” dela scris, — s'ajungă, după unire, episcop al Clujului și-al Feleacului... Altul — ceaștă umbră îmbrăcat civil și era poate, cel mai inteligent dintre comensii dela Habermann — este astăzi prea sfințit episcop, la Roman.

Patriarhul Miron, Octavian Goga, mitropolitul Nicolae al Ardealului, Nicolae Ivan, Lazăr Triteanu... Câte numa strălucite!

Mai venia uneori și Octavian Tăslăuanu, pe-atunci secretar al Astei și director al „Lucaefărului”, apoi ministru de industrie în primul guvern Averescu. Amintirile lui

Octavian Tăslăuanu nu trebuie să lipsească din biblioteca nici unui bun român.

Cu gloria recentă a trei luni de închisoare la Seghedin, iată și pe tânărul teolog Ioan Lupșa... Scrisese tot în „Țara noastră” un articol „Toate plugurile umblă...”, cu cita-te din versurile lui Octavian Goga. Era o apologetică a țaranului aplecat pe unealta milenară, dar mai era și o amenințare, în aceste rânduri profetice:

„E adevărat că plugarii sânt buni și băgosloviți, că hrănesc și pe alții „întru sudoarea feței”, lor și că pot îndura multe suferinți și asupriri.

Dar mai este și un alt adevăr și anume: dacă din întreaga roadă a muncii lor nu li se îngăduie și lor partea cuvenită, din care să poată trăi omeneste, dacă bogătanii nu știu decât să-l îngrămădească cu săgețile disprețului lor, atunci umplându-se paharul suferințelor, acești oameni buni și pașnici devin îngrozitori”.

Rândurile acestea au apărut subversive grofilor maghiari, cari au trimis pe Ioan Lupșa în temniță, la Seghedin, unde, mai târziu, l-a urmat Octavian Goga și alți fruntași transilvani.

Poate să articolul despre plugarii români ar fi trecut neobservat, dacă, în același timp, Ioan Lupșa n'ar fi tipărit, în ungurește, o broșură „Paralelism istoric”, în care răspundea atacurilor insultătoare publicate împotriva românilor de giaristul maghiar Benedict Iancio.

În temnița din Seghedin, profesorul, ministru, academicianul de mai târziu și întâlnit pe dr. Voicu Nițescu și pe vechiul și bunul meu prieten — pe unde-o mai fi azi? — scriitorul Ghiță Stoica, precum și pe tânărul Petru Laslău, din Vâlțoara.

Sunt emoționante aceste evocări ale temniței din Seghedin, precum emoționante

sunt toate paginile cărții, mai ales în de amenințare ce roiesc în jurul Mărturii ale unei lupte drepte și sacre. gini vibrante, scrise într-o limbă românească pură, armonioasă, din care se pot fragmenta cu adevărat artistice, și convingătoare.

Alături de articolele publicate în revistele epice, dinaintea lui 1916, profesorul lupșa tipărește în cartea „Paralelism istoric” o serie de folioane consacrate atât politice suflătești și culturale ale României după unire, cât și minorităților din prinsul țării și popoarelor vecine noi. Aceste pagini se citesc cu un tulpă interes, mai ales în aceste zile cu nouă generații pe creștele munților, în zare...

Eugen Herovanu: Despre arta de a...

Nu putem uita volumul critic Fagnet: „Arta de a citi”, frumoz cartea d-lui Herovanu. Fără îndoa-dăm și aici de discuții plăcute unor probleme variate, poate mai competente în literatură decât în celelalte arte, și mai dornice de a călători în tit decât a insista asupra unui grav al vasterlor propunerii. Volumul vorbește despre limbă și diverse aspecte ale limbii scrise, și despre arta de a citi.

Dar să ne oprim serios în fața unei cărți; treptat ea ne transportă pe tărâm de viață luminoasă în rezolvarea gândurilor și merită fără îndoială patrimoniul în orice ce vâlmăgă griji contemporane.

Câteodată să nu ne lovim de desele citate literare franceze. Cartea înălțată la frumos nivel de stil, format, gustos. Pagini reținute (69, 100, 101) ce ne smulg din realitate și ne recreiază.

VII. Sindul de folklor mitologic românesc

Blajinii sau ființele din lumea subterană

— Originea și fizionomia Blajinilor. — Legătura dintre oameni și Blajini. — Paștile Blajinilor. —

de Aurel Cosma

roagă încontinuu, fără să ceară ceva pentru ei, ci numai pentru ocrotirea lumii noastre. Niciodată nu se supără și nu se ocărăsc, cea mai gravă vorbă a lor fiind: „Du-te la Dumnezeu”. De aceea în limba română noțiunea cuvântului „blajin” se referă la caracterizarea bunătății unui copil ascultător și nevinovat.

Ducând o viață sfântă, Blajinii sau Rohmanii nu cunosc femeile și nici păcatele din lumea noastră. Totuși s'a format o credință tot mai răspândită, că și în lumea lor există femei, dar ele sunt mai frumoase și mai religioase decât ale noastre. În Bucovina și azi se mai spune despre o fată frumoasă — că e ea o „Rohmăniță”.

Femeile blajine trăiesc separat de bărbați și nu se întâlnesc cu ei decât odată pe an, la Paștile lor, când se căsătoresc, dar nu stau împreună decât un timp scurt, de obicei până la sfârșitul sărbătorilor, căci tot restul anului postesc și trăiesc în privațiuni ca pustnicii. Această viață în comun ține la ei, după unii câteva zile, după alții chiar dela două până la șase săptămâni. Poporul mai crede că această conviețuire la Blajini durează dela Joia Mare până la sărbătoarea înălțării Domnului.

Există o legătură între lumea noastră și cea a Blajinilor. Ea se face în timpul sărbătorilor de Paști, pe cari Blajinii le țin cu o săptămână după noi. În afară de obișnuitul lor post din tot anul, mai fac un post foarte riguros înaintea Paștelor, a cărui început coincide cu postul creștinesc, dar se prelungește până la Dumneca Tomii, adică cu șapte zile după înviere.

Blajinii, trăind tot timpul în obscuritatea subpământeană, de unde nu pot ieși decât foarte rar când li atrage luna plină, iar de altă parte supunându-se legilor lor de privațiuni și de izolare, nu au de unde afla când sunt Paștile creștinești. Atunci se stabilește legătura între ei și între lumea noastră, căci oamenii sunt îndatorați, pentru rugăciunile și posturile ce le fac Blajinii în interesul lor, să-i anunțe despre sărbătoarea învierii Domnului. Aceasta se

intâmplă prin cojile de ouă colorate la pasca, pe care poporul nostru are grija să le arunce în apele curgătoare, de unde apoi se scurg spre „Apele Sâmbetei” sau spre oceanul care inconjoară pământul, iar acolo ajung la lumea ceaialta a Blajinilor. În interiorul unei săptămâni, cât fac aceste coji pe apă până să le primească cei de desuptul nostru, ele se întrepătrund prin minune divină și devin ouă pline, cari servesc apoi de hrană pentru Blajini. În afară de aceste ouă de Paști, ei nu mai mănâncă altceva, doar puținiș fire de paie pe cari le cară păsările până acolo, ca alea ciorile. De aceea, poporul nostru dela țară se îngrijeste ca să mențină legătura imaginară cu lumea Rohmanilor respectând cu multă atenție obiceiul de a arunca în apă curgătoare cojile de ouă roșii sau celor din cari se fac mâncărilor de Paști. În unele locuri se spune că e mai bine dacă aceste coji sunt aruncate de „fete cari n'au ajuns încă la pubertate ori de bătrâne deja iertate”.

Până în ultimele timpuri, țărani români serba și Paștile Blajinilor, a căror dată varia după regiune. În cele mai multe părți se țineau în lumea de după Dumneca Tomii. Cu ocazia aceasta se făceau petreceri câmpenești. Copii mergeau să se joace cu ouă roșii pe iarbă verde, apoi împreună cu familiile se măncau în aer liber, iar resturile mergeau la Blajini cari, după credința poporului, se bucurau văzând oamenii că se înveselesc pentru ei. În unele locuri mele posteau în ziua aceea și numai bărbații și copiii se ospătau.

Paștile Blajinilor mai sunt închinată în câteva regiuni și amintirii morților. În ziua aceea se obișnuiește a se da de pomăni ouă roșii păstrate dela Paști a se face slujbe la cimitir, împărțindu-se acolo la săracii prezenți coconaci și ouă.

În Transilvania, afară de Paști, se mai crede în Crăciunul Blajinilor. În locul cojilor de ouă se aruncau atunci în apă cojile nucilor pe cari le prin-meau colindătorii și pițoreii dela stăpânii caselor unde umblau să cânte. Cojile acestor nucii făceau un lași drum pe apă până în lumea Blajinilor.

Am schițat aici numai câteva idei principale cari și le-a format poporul în imaginea sa deosebită de multe și de variate, încaut s'ar putea face o bogată literatură populară despre ele. Toate sunt însă construite pe aceleași linii de bază pe cari le-am expus mai sus. N'am făcut prin urmare, decât să dau o isocană sintetică a diverselor colorite sub cari sunt prezentate frumoasele legende despre viața celor din adâncurile pământului. Continutul lor este atât mai interesant, cu cât el este o creație originală a poporului român.

După o credință răspândită în multe regiuni ale României, fundul pământului ar fi locuit de niște ființe, numite în general „Blajini”, iar în Bucovina „Rohmani”. Aceste ființe ar avea după unii însușiri supranaturale, dar cu porniri rele și dușmănoase, iar după alții ar fi niște ființe bune și cu evlavie către Dumnezeu. Imaginea poporului li plasează pe coastele pământului, lângă marea ce inconjoară lumea omenescă, sau chiar pe „Apa Sâmbetei”.

O colecție întreagă s'ar putea alcătui din legendele Blajinilor, atât de multe și de răspândite sunt în popor. Pe aceiași fond s'au brodit nenumărate variante despre originea lor, despre fizionomia lor sau despre felul lor de trai.

Se spune că pe vremuri Blajinii au trăit împreună cu oamenii pe pământ, dar Moise, văzând că oamenii din seminția sa erau mereu supărați și chinuți de neamul acestor ființe, a despiceat marea în două și a trecut cu ai lui. Astfel l-a salvat Moise pe oameni de groasa Blajinilor, cari s'au înecat în apă, căzând în valuri când voiau să-l urmărească pe cei fugiți. De atunci stau Blajinii în apa de supt pământ.

După altă versiune Blajinii ar fi descendenții lui Sift, fiul lui Adam.

În multe părți se crede că ei s'ar trage din copiii nebotezați cari au murit imediat după naștere.

Se mai susține că înaintea noastră ar fi existat pe pământ lumea Blajinilor, iar Dumnezeu pentru motive necunoscute sau poate pentru a crea lumea noastră, a întors pământul încât Blajinii ajunseră pe versanții de deasupra, unde stau și azi, ducând în miniatuă aceeași viață ca și noi, având și ei orașele și satele lor, trăind însă într-o climă incomparabil mai caldă decât pe partea de sus a pământului. De aceea crede poporul, că sfârșitul lumii noastre se va produce prin înecarea noastră și reîntoarcerea la suprafață a părții de jos a pământului, înlocuindu-l Dumnezeu pe oamenii păcătoși cu acești Blajini smeriți și religioși.

Blajinii sunt de statură foarte mică, având trup de om și cap de șoarece. După alte credințe ar avea chipul omenesc, dar făptura așa de mărunță încât din cantitatea unui ou de găină se pot hrăni deodată 12 din ei. Se mai spune în unele legende că ei sunt ca oamenii, dar mai buni la inimă și mai supuși, lui Dumnezeu decât noi, fără să se poată preciza dacă sunt mai înalți ori mai mici. Asupra unui lucru sunt de acord povestirile în marea lor parte, că Blajinii sunt ființe bune, credincioase lui Dumnezeu, cu simț creștinesc, ducându-și viața ca sfinții și postind tot anul pentru omenirea de sus. Ei sunt atât de lubiți de Dumnezeu, încât le-a dat darul de a putea trăi pe apă fără să se înnece. Ei sunt atât de evlavioși încât se

Telegrame externe

1,300.000 voluntari apără insulele britanice

Londra, 25. (Tel. B. N.) — Având în vedere rezultatele obținute prin recențările cari s'au făcut în cursul ultimelor 8 săptămâni și cari au ridicat efectivul armatei britanice atât de mult, d. Eden, ministru de războiu a declarat că pentru garda de apă-

rare civilă în interiorul insulelor britanice, se va proceda în mod temporar la suspendarea recențării acestora. Numărul celor cari apără insulele britanice ca voluntari se ridică la 1.300.000.

Cum sunt folosiți prizonierii de războiu în Germania

Berlin, 25 (Rador.) — DNB transmite: D. Hoelke, consilier al Reichului pentru munca obștească publică în buletinul muncitorimei a dat o dare de seamă despre folosirea prizonierilor de războiu în Germania, în conformitate cu convențiunea internațională respectivă. După războiul contra Poloniei au fost folosiți chiar în toamna trecută peste 300.000 prizonieri polonezi pentru mun-

ca agricolă în Reich. Cea mai mare parte din aceștia și-a recăpătat de atunci libertatea. În urma unei amnestii date de către Führer. Fostii prizonieri polonezi lucrează acum ca lucrători civili, în industria și agricultura germană. Dela începerea marelui ofensive la Vest, sunt întrebuințați și peste 250.000 prizonieri de războiu ai fostelor armate aliate, căzând în captivitate dela frontul de Vest.

Primul ministru bulgar și ministrul de externe pleacă în Germania

Sofia, 25 (Rador.) — Agenția telegrafică bulgară transmite: **IN URMA INVITAȚIEI FÜHRERULUI, D. BOGDAN FILOFF, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINISTRI ȘI D.**

IVAN POPOFF, MINISTRUL AFACERILOR STRAINE PLEACĂ ÎN GERMANIA, SPRE SFÂRȘITUL ACESTEI SĂPTĂMĂNI, ÎNTR'O SCURTĂ VIZITĂ.

Traficul comercial maritim din vestul Angliei restrâns

Cauza este acțiunea intensă a submarinelor și aviației germane

Berlin, 25. (Rador) — DNB anunță: În urma acțiunii intense a submarinelor și aviației germane, guvernul britanic s'a văzut silit de a restrânge în mod considerabil traficul maritim comercial în vestul Angliei. Zona canalului Bristol și a canalului Sf. George, dela Cornwall până la coasta de

sud a Irlandei de Nord a fost declarată periculoasă și interzisă pentru vase de comerț. Din această cauză, vasele britanice sunt nevoite de a face un ocol mare, trecând prin canalul Irlandez spre a ajunge la Bristol, Cardiff, Wales de Sud și Liverpool.

Rânduiala cea nouă din Europa nu poate legifera furtul

Ne stăruie vie în minte polemica dusă între presa maghiară și cea germană din Banat și Ardeal, în ultimul deceniu, pe tema drepturilor reclamate de șvabii maghiarizați, de a reveni la matca originii lor naționale. Pe liziera de vest a țării, în deosebi linia Arad—Oradea—Satumare, există mulți șvabi maghiarizați. În urma drepturilor acordate în România minoritarilor de a se instrui în limba lor maternă, în școli de stat sau confesionale, după cum cred de cuviință, s'a născut între acești minoritari problema originii lor etnice și mulți dintre ei, cari aveau conștiința națională atrofiată, s'au deșteptat.

Impresionantă a fost redeşptarea națională a șvabilor maghiarizați dela marginile de vest ale țării noastre. „Banater Deutsche Zeitung” prin peana ziaristului Haupt, a răspuns cu multă competență, ziarelor maghiare „Temesvári Hirlap”, „Déli Hirlap”, și celorlalte din Arad, Cluj sau Brașov, reușind să nimicească tezele lor mincinoase prin cari se ataca vehement acțiunea dusă de Episcopul Fiedler din Satu-Mare, pentru redeşptarea șvabilor maghiarizați.

Acțiunea Episcopului Fiedler s'a încheiat într-o formă nefavorabilă. Șvabi-

lor, căci în miezul activității sale fiind, a trebuit, din motive fără importanță pentru noi — să demisioneze din fruntea Episcopiei romano-catolice din Satu-Mare, pe care a păstorit-o cu atâta conștiință de misionar.

Ceeace reținem noi este adevărul curat, că ungurii dela granița de Vest nu sunt unguri, că Budapesta își asumă teritoriul pe care nu le locuiesc maghiarii.

Dar în Ardeal și Banat sunt numai șvabi maghiarizați? Dacă acești minoritari, de proveniență foarte recentă pe aceste teritorii au fost nevoiți, prin aprigă prigoană ungurească, să se facă de sânge turanic, câți români, în milenii de robie, au fost nevoiți să-și îngemuneze nobilul sânge daco-roman la picioarele celor mai cruzi năvălitori din Asia?

Poporul maghiar n'a fost nici odată o națiune civilizată, în înțelesul uman al cuvântului. El a stăpânit cu foc și sabie munca națiunii românești de când au venit aici ca trib năvălitor și mai târziu munca celorlalți coloniști de neamuri diverse, aduși în ultimele două sute de ani.

Cine a stăpânit? Poporul, grosul, multimea? Nu! Gloata maghiară a fost sclavă ca și astăzi. Cei câțiva nobili, cari „nu sorii și nu cetesă” după cum fi-

La vremuri noi, oameni noi!

Există un război între lumea veche și lumea nouă. Sunt angajate în luptă, erorile trecutului cu năzuințele, pline de speranță, ale viitorului. O tendință vădită spre Renaștere licărește în sufletul fiecărui om, conștient de răspunderea sa, ca menire, în uriașa mașină a Statului.

Această Renaștere cuprinde două faze. Prima fază a fost caracterizată prin schimbarea piesei noastre politice din 1933, iar a doua fază va fi caracterizată prin schimbarea tuturor actorilor, meniti să joace cu cel mai desăvârșit talent această nouă piesă politică.

Aceleași flori, produc același miros. Aceleași capete produc același idei. Democratul nu va fi niciodată totalitar. Semitul nu va fi niciodată antisemit. Iade ce se impune, la vremuri noi, tă de ce se impun, la vremuri noi,

O societate nu poate fi înviorată decât prin elemente al căror potențial de viață este la nivelul la care trebuie să se înalte aceea societate. Trebuie să fii tu însuți drept pentru a putea lucra pentru dreptate. Este necesar să fii tu însuși luminat pentru a putea lumina pe alții. A vorbi numai despre dreptate nu înseamnă nimic. A trăi și a da exemple, iată noua poruncă a vremii.

Amuțite deci să rămână gurile și grai să dobândească faptele!

Fl. Oniță.

Convoiu britanic nimicit de aviația germană

Berlin, 25 (Rador.) — DNB comunică: Un comunicat special al comandamentului suprem al armatei face cunoscut că o escadrilă de avioane de bombardament a nimicit un convoiu britanic constând din 5 cargoboturi, reprezentând un total de 17.000 tone. Afară de aceasta un vas comercial de 4000 tone a fost incendiat.

Londra, 25. (Rador) — Reuter: Comandantul amiralității are regretul să anunțe că vasul britanic „Campignia” a sursat în cursul zilei de ieri. Trei membri ai echipajului au fost salvați și debarcați pe coastă. Sunt temeri că zece membri ai echipajului și căpitanul vasului și-au pierdut viața.

Paris, 25. (Rador) — Stefani: D. Kirilov, președintele de consiliu al Legației ruse, însușit de o delegație de 20 de persoane cuprinzând și mai mulți membri ai guvernului a plecat la Moscova.

Wellington, 25. (Rador) — A. Jones, ministrul apărării naționale a anunțat că un număr de 59.644 voluntari s'au înscris în corpul expediționar al Nouei Zeelande, până în cursul zilei de luni, și s'au închis birourile de recrutare a voluntarilor.

Moscova, 25. (Rador) — POSTUL RADIO MOSCOVA ANUNȚĂ CĂ CONSILIUL SUPREM AL URSS A CONVOCAT ÎN A ȘAPTEA SERIE PE ZIUA DE 1 AUGUST.

Londra, 25. (Rador) — D. Kingsley a prezentat Marți în Camera Comunelor noul buget suplimentar. Ministrul de finanțe a declarat că cheltuielile pentru ultimele săptămâni s'au ridicat la 2.800.000.000 de lire sterline. În ultimele săptămâni, până în ziua de 20 Iulie, cheltuielile săptămânale au atins cifra de milioane lire. Cheltuieli de războiu se ridicau deci la 2.800.000.000 de lire.

Paris, 25. (Rador) — Havas: Un comitet de miniștri a avut loc Marți la ora 20. În acest consiliu s'a adoptat rezoluția cu privire la retragerea naționalității și confiscarea bunurilor franceze din țările ocupate dela 10 Mai și până la 30 Iunie. Aceste bunuri au părăsit fără ordin, misiune sau autorizație valabilă, teritoriul național. Pierderea naționalității va putea fi extinsă asupra soțiilor și copiilor ce au urmat pe părinți.

Berlin, 25. (Rador) — DNB anunță: **REPUBLICA DECEI A INVITAT ÎN URMA UNOR NEGOCIERI, PREȘEDINTELE CONSILIULUI SLOVAC ȘI PE DR. TUKA PRIM - MINISTRU AL SLOVACIEI, CARI VIN PENTRU O SCURTĂ VIZITĂ ÎN GERMANIA**

Moscova, 25. (Rador) — Reuter anunță, că dl Cripps, ambasadorul Angliei la Moscova a avut ieri o întrevvedere cu dl Losowsky, comisarul adjunct la afacerilor străine.

Madrid, 25. (Rador) — Reuter anunță oficial, că autoritățile britanice au decis azi evacuarea forțată a populației civile din Gibraltar. Până Sâmbătă vor părăsi aproape 15.000 persoane orașul. Cei cari refuză plecarea vor fi peșturați cu 100 lire și închisoare până la sfârșitul războiului.

Washington, 25. (Rador) — Președintele Roosevelt a declarat la Hyde Park că la rugămintea d-lui Norman Thomas, președintele Crucii Roșii americane, desminte cu plăcere știrile răsunătoare în străinătate că ajutorul trimis pentru refugiații din Europa, din partea Crucii Roșii americane nu a fost interceptat din partea autorităților militare germane și italiene.

Paris, 25. (Rador) — După ce băncile franceze au început să-și înceteze activitatea normală, urmează să se decidă dacă se deschide și redeschiderea bursei, la care însă numai un număr mic de efecte financiare vor fi cotate.

GRIGORE BUGARIN

Revista Presei

Timpul

MUNCA CINSTEA

Dorul de muncă, puterea de muncă nu lipsește mulțimii. Nu lipsește nici mai sus. Viitorul deci, oricare ar fi sfârșitul sbuciumului de azi, ar părea asigurată chiar în cadrul schimbărilor impuse.

Totuși ne lipsește ceva, important, pentru ca energia umană cheltuită prin muncă să nu fie istovitoare; să nu înceteze prea de timpuriu, fără să poată fi înlocuită la timp. Femeia română, înmăscată din răsputeri, poate mai mult decât bărbatul Munca însă o secătuește; aunge slăbită, sărbăcită ca o babă, deși urcă spre culmea dealului ca vârstă.

Munca se cere orânduită după legea anumite spre a ajunge chiar mai folosită. Aicea intră în joc autoritatea conducătoare a organismului întreg social. Indemnul e bun; chemarea la muncă din vreme e necesară. Dar perpetuarea ei pentru un randament sigur, continuu, se leagă de orânduirea legilor care distribuie și impun munca tuturoara. În câmpul fiecăruia de activitate. Se mai cere preocuparea, nu vremelnică, ca munca să fie chibzuită ajutată, prin cunoașterea mijloacelor care-i mărește tăria, fără să împovăreze opintirea muncitorului doborându-l cu zile. Energia sălbatecă poate fi domesticită; prin anumite dispozitive ea e folosită cu maximum de rentabilitate la nevoie. Așa e și cu munca omului, energia înăscută. Cultura apropiată fiecăruia însemnă chibzuirea muncii; mijloacele tehnice puse la îndemână însemnă economisirea ei cu rentabilitate chiar crescută. Cultura mulțimii, chemată la muncă, este un corolar indispensabil pentru valorificarea și întemeierea acesteia. Simpla notiune bunăoară că planta e ființă, cu nevoile și bucuriile ei, înrădăcinată în mintea plugarului, nu e ca o floare la pălărie, cum se socotește de mulți. Naște o convingătoare comportare a plugarului față de firul de grâu, dela care cere epic cât vrabia.

Munca bizuită pe cunoștințele folosite necesare; ferită prin cultură de irseală istovitoare; condusă după un plan sistematic de orânduire, potrivit nevoilor generale; desfășurată într-o atmosferă de reală încredere reciprocă și cinste întăritoare sufletește, represintă nu numai salvarea noastră din cumpene grele dar și apărarea ființei noastre etnice, ca și relevarea ei ca valoare creatoare.

Elementele de muncă nu ne lipsesc. Ca și într-o armată aleasă, ele așteaptă conducători destoinici.

Prin energia noastră ancestrală, minuni se pot înfăptui.

Prof. I. Simionescu.

România

Gravitatea cuvintelor cu un teribil accent de sinceritate, obligă toate popoarele erșate deocamdată de război să-și examineze poziția lăuntrică, posibilitățile, resursele, mijloacele, oamenii, ideile, în vederea acestui nou ordine social în care ne va încadra pacea de mâine, indiferent dacă ne-am fi aflat ori nu în război până la sfârșit.

Delimitări teritoriale, secundare controversate geografice, toate joacă fără îndoială un rol precumpănitor în conștiința națională a țărilor ce așteaptă pacea de mâine. Dar aceste maschează cealaltă latură mult mai importantă, a unei așezări generale, politice, sociale și economice de ansamblu, în care țările se vor afla angrenate în statutul păcii de mâine — și unde fiecare își va avea locul, în bună parte și după cum se va fi vrednic să-și pregătească, anticipând evenimentele, cu o gravitate, cu un discernământ, cu o fermă credință și cu o biruință de sine, care nu se pot măsura cu eşuatele dibăcii de până mai ieri.

Suveranul, anticipând avertismentele istoricului, încă de acum doi ani jumătate ne-a

chemat la unire, la potolirea zavistiilor de orice natură, a încadrat națiunea într-o singură organizație politică devenită astăzi Partidul Națiunii.

Rămâne ca noi, obștea țării, să-i dăm conținutul și sufletul, toate energiile, toată credința, pentru a ne înfățișa viitorului cu ceia ce așteaptă viitorul dela noi, nu cu ceia ce așteptăm noi dela viitor.

Căci viitorul este după cum ți-l faci și va fi după cum îl meriți.

CEZAR PETRESCU

Universul

GRUA CEA MARE

Măcar de data aceasta ar fi momentul să organizăm un serviciu statistic minuțios și de o exactitate bine verificată cu privire la stocurile rămase din recoltele precedente, la cantumul producției din anul în curs și la nevoile stricte ce se cer acoperite pentru armată și pentru populația civilă.

Aceeași inventariere precisă se cere și pentru toate celelalte produse legate de economia agricolă: vite, porci, păsări, brânzeturi, unt, untură, lemne, etc.

Fără cunoașterea matematică, minuțioasă, a rezervelor pe care putem conta și a nevoilor ce se cer satisfăcute, orice încercare de asigurare a consumului intern și, eventual, de fixare a posibilităților de export, ne va expune fatal la rezultate aventuroase.

Tribuna

VOM TACEA MEREU?

Paharul răbdării noastre s'a umplut.

Nu mai putem asculta zilnic cum suntem batjocoriți, câte minciuni și știri tendențioase se răspândesc în lume în legătură cu dreptul și dreptatea noastră asupra finuturilor etnice dela apusul Carpaților. Fără un protest din partea noastră a ardelenilor, fără o manifestare publică a voinții noastre de a ne apăra patrimoniul național.

Trebuie să se știe că o astfel de atitudine din partea noastră, demoralizează sufletele. Dacă nu pot fi împiedecate pe cale diplomatică atacurile zilnice împotriva noastră, în interesul păstrării păcii în acest spațiu european, guvernul trebuie să deslege limba Ardealului românesc și să ne lase să vorbim, să ne arătăm și dreptatea și voința noastră, înaintea lumii întregi.

Deși tăcem, toată lumea românească știe că teritoriul nostru etnic dela apusul Carpaților nu mai poate fi dismembrat din trupul României, decât peste trupurile noastre.

Nu suntem aici o mână de oameni, suntem o mare și puternică ramură a Națiunii române. Suntem înșiși leagănul poporului român, inima Daciei traiane. Suntem un neam de oameni cu rădăcini bimilenare adâncite în teritoriul nostru etnic. Suntem un popor care am luptat și am sângerat de veacuri pentru libertate. Un neam cu puternică conștiință națională, nu dela unire, ci cu veacuri înainte. Făuritorii acestei conștiințe în bună parte și pentru românii din celelalte provincii.

Nu suntem oameni cari mai pot fi călcați în picioare.

Iar soarta care ni se anunță mereu de propaganda străină ar fi chiar aceeași călcare în picioare a conștiinței, a dreptății și voinții noastre.

Va înțelege ori cine că, de se va continua cu aceste metode, noi nu vom mai putea tăcea. E timpul ca opinia publică din țările acei cel puțin, să mai afle încă odată că între Carpați și granița de Vest nu suntem un teritoriu și un popor luat prin forță și unit cu țara veche, ci unirea s'a făcut din voința noastră liberă de unire și că la această unire a aderat și cea mai veche minoritate etnică din Transilvania, minoritatea germană.

Voce italiană:

Nu mai este nimic de făcut pentru a salva vechea Anglia

Roma, 25. (Rador.) — Redactorul diplomatic al agenției Stefani subliniază că de acum înainte, după răspunsul oficial la discursul generos al cancelarului Hitler, nu mai este nimic de făcut pentru a salva vechea Anglia, nu mai este suficientă generozitatea învingătorilor. Poporul englez ignoră în textul lor integral, cuvintele Führerului și nu poate în nici un fel să-și manifeste voința sa. Decizia pe care el va trebui să o suporte este aceea a unei caste feudale și plutocratice închisă într-o încăpățănare oarbă, care continuă să se înșele pe ea însăși ca și poporul. Afirmarea lordului Halifax că Anglia înțelege să reconstruiască Europa este pur și simplu grotesc. Toată lumea știe acum că Anglia a reconstruit Polonia, Norvegia și Franța, fără a mai vorbi de alte state și ce este de făcut cu cruciada creștină care ar trebui condusă de evreii din City? Deasemeni, apelul către coloana a 6-a,

adică apelul adresat armatei nu este nimic altceva decât umor în tragedie. Cancelarul Hitler a fost extrem de cavalier și generos și poporul a avut în toată valoarea lui, simțul profund de omenie. Dar aceasta care năvălește asupra vechei Anglia, preferă ruina țării, în locul pierderii proprii ei de onoare. Zarul a fost aruncat. Dacă Anglia împotrivescete noii Europe, să piară vechea Anglie feudală. Aceasta este fatalitatea istoriei.

Colțul cititorilor

Din partea unui venerabil cetățean al orașului nostru, am primit o scrisoare îngrijorătoare, în legătură cu un caz săpat în Calea Aradului, la capătul mitirului, care se extinde până în Calea Sănnicolaului Mare.

Se arată în scrisoare că în acest caz s'a scurs apa dintr'o grădină, rămânând acolo, ca un rezervor permanent de apă stătută care alimentat cu apă ploaie, va constitui un izvor de propagarea bolilor.

Deasemeni, acest șant este un pericol pentru copiii din partea locului, cari pot înneca foarte ușor în el.

Atragem atenția asupra acestui fapt, insistând ca autoritățile în drept să cerceteze cazul dându-i soluționarea ce se cuvine.

Traficanti de aur și spioni arestați

București, 25 (Sir). — Autoritățile au arestat o periculoasă bandă de traficanți de aur, cari au făcut și spionaj pentru un stat străin. Au fost arestați Hermann Ernester din Cluj, și cei trei fii săi, un Viliam Goldstein și Karstein din Piatra Neamț, cari în decurs de cinci săptămâni au cumpărat 14 kilograme aur și le-au trimis în străinătate, mai ales la Banca Mobiliară de Zürich, unde oamenii de încredere ai ei au primit avize telefonice cifrate și din pozițiuni privitor la tranzacțiunile făcute. La o perchezitie domiciliară s'a găsit și documente secrete, din care reiese că banda s'a ocupat și cu spionaj. Parchetul militar adeschis acțiune publică contra lor pentru crimă de înaltă trădare.

Știri din Orăștie

DECES. — În localitate a decedat în etate de 47 ani d-na Emilia Brașai, soția fruntașului industriei român Brutus Brașai, proprietarul fabricii de mobile și întreprinderea română de înmormântare. La înmormântare a participat un mare număr de cetățeni din toate straturile sociale române și minoritari, cari, după ascultarea prohodului și a panegiricului ocazional, au petrecut până la cimitirul ort., unde a fost înhumată în cavoul familiar.

RAZIE. — Armata, asistată de autoritățile polițienesci, a făcut în ultimele zile numeroase razii, pe întreg teritoriul orașului, legitimând pe toți cetățenii locali și în trecere prin oraș.

CRIMA. — O femeie, originară din comuna Geoagiu ce-și lucra pământul de pe hotarul Orăștie (peste linia ferată), a fost aflată moartă în urma rănilor primite la cap și corp. Să presupune că la mijloc este o crimă. Autoritățile anchetează.

FETIȚA ARSA. — Fetița familiei plutonierului Bălan, a decedat în urma arsurilor provenite dela mașina de gătit dela care i-s-au aprins haințele.

SECRERIȘUL. — A început în părțile acestea. Recolta câmpului e bună și populația o adună mulțumind lui Dumnezeu pentru binecuvântarea Sa.

LA
CINEMA

S
C
A
L
A

Scrisori din Berlin

Tânăra armată germană

...publicațiuni, au comentat în feluri de chipuri, armele de atac, cari au adus vicisliunile soldatului german, pe câmpul de luptă. Fiecarii au pomenit de arme secrete, începând cu pistolul aruncător de lichide otrăvitoare, până la grenadele fantome și minele magnetice. Ca un răspuns la toate acestea relevăm articolul din ziarul „Corriere della Sera” cu data de 29 Iunie 1940, care aruncă o privire retrospectivă asupra evoluției războiului actual: „Cine a observat evoluția soldații germani a putut constata, că dintr-un ei, aveau valoare combativă, a companii.” De fapt au fost cazuri, când o mână de soldați germani a făcut prizonieri un batalion francez, sau l'a ținut în timpului campaniei contra Poloniei secerate, că germanii au avut în față un adversar inferior, deși trebuie să recunoaștem, că polonezii s'au luptat vitejește. Polonezii le-a lipsit conducerea, Adolf Hitler a considerat-o și etichetat-o: „miserabil”.

n'ar fi putut-o înlocui. Misiunea principală a lor, urmărea numai dezvoltarea politică internă în spirit național-socialist, și cultivarea aptitudinilor fizice. Pe drept cuvânt, înaltul Comandament al armatei putut să încheie raportul său din 3 Iulie 1940 cu aceste cuvinte: „Cauzele victoriei germane trebuie căutate mai adânc; ele se găsesc acolo unde inamicii Germaniei vedeau punctul ei vulnerabil: în dinamica revoluționară a celui de al III-lea Reich, și în dinamica sa conducere național-socialistă. Ea a creat

cel mai modern instrument de luptă pe care l'a mănuit o conducere energică și perfect unitară. Ea a reușit o superbă sinteză unind o pregătire vigilentă, obibuită, impecabilă din toate punctele de vedere, cu o mare îndrăzneală în executarea operațiilor. Ea a glorificat pentru toate veacurile, eroicele realizări, ale soldatului german în așa măsură, că ai impresia, că nu te afli în fața unei împliniri firești a îndatoririlor față de țară, ci în fața unei nobile idei care mișcă și conduce un popor întreg.

Ungurii încep să se cumițească?

Ce prevede proiectul de lege privitor la apărarea naționalităților

BUDAPESTA, 25 (Rador). — Agenția telegrafică ungară transmite că d. Radoosay, ministrul justiției a depus în parlament un proiect de lege privitor la apărarea naționalităților care trăiesc în Ungaria. Conform dispozițiilor acestui proiect, cei cari offensează sentimentele naționale ale vreunui minoritar, vor fi pedepsiți cu închisoare până la șase luni. Dacă ofensa se săvârșește în public sau prin presă, pedeapsa este ridicată la un an închisoare.

COMUNICATE

German: Activitate redusă a aviației, în schimb succese navale

Berlin, 27. (Rador.) — Comandamentul suprem al armatei anunță că un submarin a scufundat două vase comerciale, cu un total de 14.000 tone, dintr-un convoi britanic puternic păzit. Pentru timpul nefavorabil, acțiunea aviației a fost foarte redusă. Avioanele germane au bombardat căile ferate, drumuri și alte obiective militare, în sudul

Angliei. În canalul Mănecii au fost scufundate două vase de pază costală și un curățitor de mine. În marea Nordului a fost scufundat un submarin britanic. Avioanele inamice au atacat din nou Germania de Vest, fără de a cauza pagube însemnate. Trei avioane au fost doborâte, iar un avion german e dat lipsă.

Italian: Scufundarea unui distrugător britanic

Roma, 27. (Rador.) — Comunicatul militar de azi anunță că un submarin italian a scufundat în ostul Mediteranei un distrugător din clasa Australia, precum și un submarin inamic. Avioanele italiene au atacat din nou cu succes arsenalul și instalațiile maritime de pe insula Malta. S'a putut observa că au izbucnit mari incendii, în urma bombardamentului. În Africa de Nord au fost

doborâte două avioane inamice, la alarma dată de către instalațiile antiaeriene la Gaeta. S'a dat alarma aeriană la Roma, noaptea trecută, de 2 ori și tunurile anti-aeriene au intrat în acțiune. Bombe nu au fost aruncate asupra orașului, dar skijele tunurilor anti-aeriene au cauzat leziuni mai multor persoane.

Drepturile noastre asupra Ardealului și Banatului

Am Aflat în „Meyers Handlexikon des allgemeinen Wissens” din 1871, că Românii, numiți Rumänen, sunt înșirați în rând cu Italianii, Spaniolii, Portughezii, Francezii, Valonii și Ladinii, iar pe harta Europei acolo reprodușă, teritoriul locuit de „Rumänen”, se marca în forma rotundă, corespunzând României Mari, plus Valea Timocului.

În interiorul acestui teritoriu, se arată prin mici pete vineții, teritoriul locuit de Sași, Germani, iar prin pete mai puține și mai mici, galbeni, se arată teritoriul săcuesc, iar în Moldova cel locuit în parte de Ciangăii colonizați.

Iar în continuare să arătăm după statistica scriitorului maghiar Veritas, cuprinsă în broșura „A magyarországi románok” din 1908, numărul sufletelor românești din vechea Ungarie.

Veritas, spune, că după recensământul din 1900, în Ungaria locuiau 2.290.479 români. Iar dacă ne amintim că statisticele ungare erau tendențioase și mai puțin obiective, mai ales în domeniul acesta și că românii secuizati, cei de peste Tisa și din pusta ungurească, precum și cei răătăciți (perduți cu voia)

și cari își scriau numele cu litere unguerești, funcționari și angajați din serviciile publice, justiție, poștă și cale ferată mai ales, fie siliți, fie nesiliți, din interese meschime, și-au maghiarizat numele declarându-se de Unguri, nu erau trecuți între Români, atunci vom constata că numărul Românilor era cu mult mai mare — mult peste 3 milioane, în vechea Ungarie.

Totuși Veritas recunoaște, că dela ultimul recensământ din 1880, Românii din Ungaria s'au înmulțit cu 210.413 suflete, iar în anul 1900 față de întreaga populație, Românii erau 14.5% și după recensământul din 1910, pe teritoriul imperiului ungar — inclusiv orașul Fiume și jur cu 137 suflete și Croația Slavonia cu 346 suflete — ar fi locuit atunci 2.947.032 suflete românești.

După aceste statistici, Românii reprezentau în județul Făgăraș 90%, Hunedoara 84%, Alba Inf. 78.8%. Solnoc-Doboca 76%, Caraș Severin 74.2%, Turda Bacia 72.6%, Bistrița Năsăud 69.2%, Cluj 68.6%, Sibiu 66%, Arad 65%, Sălaj 68% și Târnava Mică 50.8%. Românii mai erau însă în majoritate

Legislație de ultima oră

Președintele consiliului maghiar contele Teleki a acpus ieri la camera bugetară un proiect de lege acordând Ucrainei Subcarpatice autonomia, pe care Ungaria s'a obligat s'o dea cu exact 15 luni înainte.

Deși această obligație a fost condiționată restituirii teritoriului locuit de o minoritate compactă, executarea ei a devenit abia acum foarte urgentă...

După contele Teleki, a depus și d. Radoosay, ministrul de justiție, un proiect de lege a apărării grupurilor etnice.

În virtutea acestui proiect — care eventual va deveni chiar lege cu timpul — orice act dușmănos prin vorbă, scris sau faptă îndreptat împotriva membrilor unei minorități etnice se va pedepsi.

La noi delictul acesta e prevăzut de mult în legiuirea penală și ne-am fi așteptat ca el să fie pedepsit și la vecinii noștri. Se vede că și această dispoziție a trebuit să fie legisferată de urgență, tocmai în momentul de față.

Nu este prea greu să ghicești cauza grabei acesteia: Ungaria însetată de dreptate simte nevoia să facă impresie favorabilă.

Ca totdeauna însă, și acum ea caută să păcălească lumea: după depunerea proiectelor de lege amintite... parlamentul ungar a fost prorogat până la toamnă, oăoi votarea legilor acestora de elementară drentate nu mai e urgentă. Nici măcar cât anularea mandatului deputatilor Hubay și dr. Vdós!

Ne miră numai că nu s'au demis și alte „proiecte de lege”. Cum ar fi de pildă reforma agrară.

Nu acesta mai mult și impresia ar fi fost încă mai bună...

(n. l.)

A VORBI ESTE A SEMANA, A ASCULTĂ ESTE A CULEGE

mare față de elementul unguresc și în județele celelalte fie mai aproape, fie îndepărtate de actuala graniță care ne desparte de Ungaria de azi. Iar în unele județe din Ardeal mai erau și sunt locuite și azi de alte naționalități ca croații-slovați, germani-sași, ruteni, bulgari, sărbi și evrei, iar Maghiarii erau în majoritate absolută doar în două județe din Săcuime.

În Banat, spre pildă, socotind ținutul Timiș, care cuprinde județele Arad, Caraș, Hunedoara, Severin și Timiș-Torontal, după datele oficiale, publicate de Institutul central de statistică erau în 1930 în total 1.895.725 suflete, repartizate după neamuri în felul următor: Români 61.4 la sută; Unguri 12.9; Germani 16.7; Sârbi, Croați și Slovați 2.5; Evrei 1.5; Țigani 1.7 și alții 3.3.

Iar după religie: ortodoxi 57.6%; greco-cat. 6.6%; Romano-catolici 27.5%; Reformați 3.6%; Ev. Lut. 1.8%; Mozaici 1.6%; Bapțiști 1.0% și alte religii și secte 3%.

Deaceia s'a spus că Ardealul și Banatul la Patria Mamă!

Dr. Eugen Munteanu

Mica publicitate

APARE IN FIECARE ZI ■ MINIMUM 10 CUVINTE

Anunțurile în chenar sau cu clișeu, tariful dublu. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu

Anunțurile la mica publicitate se plătesc imediat, când se predau spre publicare

FOLOSII MICA PUBLICITATE A ZIARULUI „D A C I A”

Carnet de servitoare pierdut pe numele Lăposi Iuliana. Găsitorul a-l preda: Hugo Maria, Timișoara IV, Str. Mureșanu Nr. 1.

De închiriat o locuință modernă garson pe data de 1 August 1940. I., Petre Carp Nr. 1, la îngrijitorul casei.

Carnet de lucru pe numele Erödi Erna, s'a pierdut. A se preda Str. Odobescu Nr. 22.

Caut o femeie să știe să fiarbă și la gospodărie. A se adresa: Domașnea, post restant.

De închiriat imediat cameră mobilată cu baie și intrare separată. Bul. Carmen Sylva 8.

Corigență orice materie, reușită sigură. Niculescu, Str. Porumbescu No. 115.

Profesoară diplomată de canto și pian, rugată din Basarabia, caută lecții particulare, pe care le dă cuiar la domiciliul amatorilor. Doritorii sunt rugați a se adresa Direcțiunii Conservatorului.

De închiriat în Str. Odobescu, aproape de linia de tramvai, No. 6, o locuință modernă compusă din 4 camere și dependințe. Informațiuni la administrația ziarului.

De vânzare vila prof. Stinghe, compusă din 5 camere dependințe, curte, grădină cu pomi, etc. Splaiul Tudor Vladimirescu 5. (In dosul catedralei ort. rom. din Cetate). Informații: căp. dr. C. Popescu, I, Str. Mercy 9 Telefon 29-06.

De vânzare oglinda, pat de bucătărie și alte obiecte de uz casnic, în Str. Feldioara Nr. 1 (Elisabetin), casa Csongár, ap. 3. Tot acolo se caută fată în casă.

Vila familiară cu etaj, 4 camere și dependințe, în Blăscovici V, Str. Geml 26, se închiriază imediat. Informații: avocat Metea, Circ. III, Str. Oltul Nr. 41, telefon 30-16.

De închiriat două camere cu bucătărie, complet renovate, în Fabric, Str. Ion Creangă Nr. 30. Informațiuni telefon 29-03.

Vila frumoasă, tot confortul, de închiriat pe 1 August 1940. Strada Cluj 9, Timișoara III. Informații: Ionel Bontos, Capitol.

Comisionarii ORIENT-BOY

vă servesc rapid, conștincios și garantat.
Telefon 17-99.

Timișoara I, Str. Griselini Nr. 1.
Provinciailii se pot adresa acestui birou
cu orice comisioane de aranjat în Timișoara.

Pentru scurt timp astrografoaga
LORENCE, vă spune numele, trecutul, prezentul și viitorul. Pentru
convingere lei 7. IV, Str. Brătianu
Nr. 37.

In cutând la Capital

**CAMARAZI
DE SBOR**
MARELE FILM
AL
AVIATIEI GERMANE

CAPITOL SA'U CUNOSCUIT SI SA'U IUBIT

O dramă a căsniciei moderne, un episod al mizeriilor
cotidiane cu:

CAROLE LOMBARD — JAMES STEWART

Dement originar din Banat împușcat de patrulă la Târgu-Jiu

Tg. Jiu, 25. — În cărciuma din Str. Tepeș Vodă a orașului nostru ivindu-se un scandal a fost chemată o patrulă. Individul care a provocat scandalul amenințând lumea cu cuțitul, la sosirea patrului s'a îndreptat către plutonierul armurier Nicolae Ivănescu, comandantul patrului, cu cuțitul în mână. Acesta l-a somat să se predea, apoi a tras două focuri în aer. Abia după ce s'a vă-

zut în pericolul de a fi lovit cu cuțitul, plutonierul a tras în individ omorându-l pe loc.

Cercetările au stabilit că cel ucis în legitimă apărare este numitul Nicolae Stricker din comuna Recaş (Timișoara). Din depozițiile tuturor marturilor reese că Stricker nu era în toată mințile.

BAILE MINERALE VATA DE JOS

(JUD. HUNEDOARA)

cu apă sulfuroasă și carbo-gazoasă

Vindecă cu rezultate incomparabile

Rheum. ism, sciatică, hemoroizi, lumbago, convulsii spasmodice, boli
femești etc.

PENZUNE: 3 mese și locuință de persoană a zi LEI 160—180.

Reducere pe Cfr. Proiecte, la Gorință, cu plăcere tr...

Direcțiunea Băilor

Azi se hotărește soarta finalei Micului C. E. C.

D. Liviu Iuga, vicepreședintele FRFA a vorbit aseară cu Budapesta în chestiunea celor două finale, ce urmează să fie jucate la București, la Timișoara, sau la Budapesta. Deoarece d. Gidofalvy, comi-

sarul MLSz n'a fost de față, d. Iuga a vorbit numai cu d. Vaghi, urmând să discute să vorbească din nou cu Budapesta și să stabilească locul și termenul pentru cele două finale pendinte.

Două mari evenimente în boxul amator românesc în perspectivă România-Germania și Belgrad-București

Ca un preambul al intensificării relațiilor sportive româno-germane, Federația română de box a primit din partea celei germane o ofertă prin care propune un match între cele două echipe amatoare, la București. Matchul urmează să se dispute după ce echipa germană a susținut matchul cu echipa Jugoslaviei între datele 5 și 8 Septembrie. Federația noastră încă nu a dat un răspuns pozitiv, dar având în vedere tendința de colaborare intensă pe tărâmul sportiv precum și onoarea ce ne-o face Germania, având cei mai redevabili boxeuri ama-

tori, matchul se poate socoti ca și încheiat.

Concomitent cu propunerea germană „Box Club Beograd” cere F. R. de România recomandarea unor cluburi serioase din București sau Timișoara pentru câteva matchuri de amatori. Aceeași grupă propune și o întâlnire București-Belgrad.

Dupăcum se vede anul acesta boxul român i se deschid perspective frumoase de afirmare. Depinde numai de conducătorii lui cum știu să aprecieze nivelul de apreciere al străinătății.

F. R. F. A. pregătește două proiecte de program pentru Divizia A: cu 12 și 14 echipe

Ziua începerii campionatului se apropie, dar pentru fixarea programului încă nu s'au luat măsuri definitive și toate presupusele programe sunt numai în stare de proiect. În proxima ședință a biroului federal se vor supune discuției generale două proiecte: unul în care numărul participanților se fie de 12 și unul

în sensul că numărul lor să fie ridicat la 14 pentru a face loc Unirii Tricolor Universității.

Părerile celor competenți sunt împărțite, însă majoritatea membrilor biroului federal privește cu multă simpatie înțelegerea numărului echipelor Diviziei

Azi

PAUL
Hörbiger

APOLLO

Gerladine KATT — Hans HOLT în excelenta comedie germană de mare succes:

FLORENTINE
După romanul „Ein Mädel wird Matrose” de Ioan
Lowel. Regia: Karl Lamac

INFORMATIUNI

Calendar

JOI, 25 IULIE:

Prozozi: Adormirea Sfintei Ana.
Călugărie: Sfântul Apostol Iacob.
Farmacia de serviciu: Circ. I: Weiss, Str.
Circ. II: Schul, Str. Maresa'
Circ. III: Keller, Bul. Carol 27.
Circ. IV: Ungváry, Str. Preyer 1.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR

Teatru: S'au cunoscut și s'au iubit.

Teatru: Triunghiul.

Teatru: Femei în alb.

Teatru: Florentine.

Teatru: Primul sărut și Sergent Berry.

ADMINISTRATIVE. D. Eduard
Wing ar, achizitor de reclame și
redactor la ziarul nostru, începând cu
azi nu mai face parte din perso-
nalul nostru administrativ.

Demisia președintelui Camerei de
Comerț, D. col. Eduard Giurcăneanu și a
vicepreședintelui Camerei de
Comerț și Industrie din Timișoara, invo-
cate motive de sănătate și ocupațiile
deosebit de numeroase de altă natură. D. de
Comerț, Corneliu Beșe, vicepreședintele
camerei, a fost ales președinte al
camerei.

Peste zece mii de înscriși în Parti-
dului în Timișoara-Cetate. Până
la ziua de 23 Iulie biroul de în-
registrare în Partidul Națiunii din cartierul
Căminului a înregistrat 10.699 cereri de în-
scriere, 8242 români și-au cerut în-
scrierea, restul sunt minoritari.

Moare căzând de pe scaun. Bătrân
Ioan zis Iota, de 78 ani, din Ce-
lan, județ Timiș-Torontal, suferind
de o boală incurabilă, ca să-i treacă
pea a început să boale. Stând în ca-
sa pe scaun, la un moment dat a
căzut, murind imediat.

Tragica moarte a unui premilitar.
Militarii Traian Blaj, Vasile Otescu
și Gheorghe Tomani, din Remetea Lun-
cei, județ Timiș-Torontal, au venit în oc-
cazia Mânăstur pentru a face baie în
lacul Blaj. Intrând mai întâi în apă
Blaj, acesta a tras și pe cama-
radul său, invitându-l să se scalde. După
ce s-au scaldat în apă Vasile Otescu, a luat
un lemn, întinzându-l spre cel doi
camarazi și să se scaldă. După
ce Blaj neajungând să pună mâna
pe lemn, tremurând de frig a căzut la
pământ și a murit. Peste o jumătate de
ora cadavrul nefericitului tânăr a fost
scuturat de locuitorul Iosif Clurescu.

Un inecat în lacul satului. Manga-
r, de 14 ani, din colonia Bul-
doci, s-a scaldat în lacul
Mangaria satului, s'a inecat. După
ce a murit, cadavrul nefericitei fete,
a fost pescuit.

Profesoară reintegrată în învățămînt.
D-na Elena Andreescu, fostă
profesoară de limba franceză la liceul
de fete „Ghiba Birta” din Arad,
a fost reintegrată la o catedră din învățămînt
industrial al fetelor.

— **REINTEGRAREA UNUI FUNC-
TIONAR.** D. Ion Grigorescu, făcând ul-
terior dovada că nu este evreu, a fost
reintegrat în postul său de la Primăria
Municipalului Timișoara.

— **LOGODNA.** Anunțăm cu plăcere
logodna d-lui avocat Ernest Jahoda,
din Timișoara, cu simpatica d-șoară
Maya Deak, din Frateha.

— **Delegația brutarilor și a morarilor
la Primărie.** Ieri înainte de masă s'a
prezentat la d. primar dr. C. Băran o de-
legație a brutarilor din Timișoara con-
dusă de d. Al. Sechei, președintele bre-
slei alimentare, și reprezentanții mora-
rilor în frunte cu d. Em. Gross, directo-
rul Morii Prochaska. S'a examinat cu
acest prilej problema aprovizionării ora-
șului cu pâine și făină. S'a stabilit că nu
există nici o temere de lipsa acestor ar-
ticole de absolută necesitate.

— **Luminatul particular e liber de orice
restricție.** Biroul MONT al Primăriei
aduce la cunoștința publicului că lumina-
tul locuințelor, prăvăliilor precum și al
vitrinelor acestora este liber de orice
restricție. Dacă ulterior ar fi nevoie de
vre'o limitare a luminatului particular,
faptul va fi adus la cunoștința publicu-
lui din timp prin presă.

Vânzare de ciorapi în părechi

cu prafuri de fabrică, pentru public
inclusiv până la sfârșitul lunii Iulie
PREȚURI EXTREM DE EFTINE
CIORAPI DE COPII DELA 12.--
LEI PĂRECHEA.

la Rocca Fabrică de Ciorapi

Timișoara II., Spl. P. Curcanul No. 4

Diferite articole de flori pentru co-
pii, dame și bărbați. Calitatea ire-
proșabilă precum și cu mici defecte
remaiate.

VANZAREA DELA 8—1 A. M.
ȘI SÂMBĂTA DELA 4—7 D. M.

Corpul Portăreilor Tribunalul Timiș-Torontal,
din Timișoara.

Dos. No. 586/1940.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

Se aduce la cunoștința publică că, în baza
decisiei Nr. 4748/939 a Judecătoriei II.
Urbană Timișoara și Nr. G. 2248/940 al
Judecătoriei I. Urbană Timișoara, în cauza
execuțională a următoarei firme „Adam”
Soc. în Comandită reprezentat prin Dr. Pa-
vel Sălărd avocat din Timișoara, pentru su-
ma de Lei 3485 capital, interese de 5 și jum.
la sută dela 27 Noiembrie 1939, Lei 997 spe-
se deja stabilite și cele ce se vor mai surveni,
se vor vinde prin licitație publică în ziua de
26 Iulie 1940, ora 6 p. m. în Timișoara, I.,
Str. Bredeanu Nr. 5 obiectele sechestrate
și anume: 1 birou, 1 masă, 1 dulap, 2 foto-
luri, 1 candelabru, 1 covor, 1 aparat de ra-
dio, 1 candelabru, 1 perdea, 2 cutii pentru
zahăr și altele prețuite în Lei 5700.

Conform art. 20 al Novelei din 1908, pre-
zenta licitație se ordonă și în favoarea color-
lați creditorilor, cari au sechestrat obiectele
de mai sus.

Timișoara, la 21 Iunie 1940.

Portărel:
(Inscrișiabil).

Cinema CORSO

FEMEI IN ALB

surori: FLORENCE RICE, UNA MERKEL, ANNE RUTHERFORD,
MARY HOWARD și ALAN MAUHALL

UFA-Journal.

Atribuirea premiului „Prinz-Eugen-Preis”

Viena 25. — Universitatea din Viena
atribue în fiecare an un premiu, numit
„Prinz-Eugen-Preis”, după Eugen de
Savoya, pentru cea mai valoroasă ac-
tivate culturală depusă în domeniul
germanilor din Sud-Estul Europei.

În anul 1938 premiul a fost câștigat
de ardeleanul prof. Dr. Rudolf Spek, iar
în 1939 de cunoscutul pictor bănățean
Franz Ferch.

Anul acesta s'a hotărât decernarea
premiului atât pe anul 1940 cât și pe
1941 în același timp. Laureatii, trei la
număr, sunt d. Dr. Franz Basch, con-
ducătorul minorității germane din Un-
garia, d. S. Richard Huss, profesor al
universității din Debretin (Ungaria) și
d. Dr. Heinrich Schmidt, profesor al
universității din Seghedin (Ungaria).

Iată personalitatea acestor laureați:
D. Franz Basch s'a născut în Jimbo-
lia. Își face studiile la Budapesta, Frei-
burg și München, devenind de vreme un
adept fervent al profesorului său Dr.
Jakob Bleyer, pe care îl înlocuiește la
conducerea minorității germane din Un-
garia postbelică la moartea maestrului.

Principalele opere ale d-lui Franz
Basch sunt consacrate problemelor po-
porului german din Banat. Activitatea
sa publicistică o dezvoltă în zărilor re-

vistei „Deutsch-Ungarische Blätter” al
cărei titlu îl schimbă semnificativ în
„Deutsche Forschung in Ungarn”.

D. prof. Richard Huss este sas din re-
giunea Bistriței. Își termină studiile
universitare în 1907 la Strassburg, apoi
trăește mai mulți ani în Franța. În oca-
să epocii publică un studiu comparativ
al dialectului gascon și al limbii româ-
ne. În 1913 e numit la Universitatea Re-
formată din Debretin.

A publicat diferite studii limbistice
asupra originii sașilor din Ardeal și cer-
cetări asupra grupului german, azi dis-
părut, din jurul Debretinului.

D. prof. Heinrich Schmidt este origi-
nar din Bacica (Jugoslavia).

A studiat la Budapesta, unde l-a cu-
noscut pe Bleyer. El profesor de liceu la
Bratislava. Ca educator în familia con-
telui Tessa, își poate continua studiile
germanistice la Leipzig, Berlin și Hei-
delberg. După o trecere la universitățile
din Budapesta și Debretin, în 1911 e nu-
mit profesor la Universitatea din Cluj.
La mutarea universității maghiare, după
război, trece și el la Seghedin.

A publicat mai multe studii limbistice
căutând să stabilească relațiile din care
sunt originari germanii din Sud-Est.

ATELIER SPECIAL de ceaprazărie, broderii și săpcărie Executăm drapele
și odăjdii bisericesti

„ILICA”

Timișoara, I., Piața Libertății
No. 7. (Lângă Căminul Militar)

Judecătoria Rurală Sănnicolaul-Mare,
Secți. c. f.

No. 2846/1940 c. f.

EXTRACT DIN

PUBLICAȚIUNEA DE LICITAȚIE.

În urma cererii de executare făcută
de următorul Dr. Ștefan Kadar con-
tra următorului Geza Trasser la cererea
soției lui Zsca Draghici, născ. Jovanca
Stancov și la riscul lui Dimitrie Dra-
ghici din Sănnicolaul-Sărbesc

Judecătoria:

A ordonat licitațiunea execuțională în
regres în ce privește imobilele în comu-
na Saravale, circumscripția Judecăto-
rii rurale Sănnicolaul-Mare, cuprinse în
c. f. a comunei Saravale No. protoco-
lului cf. 3829 parcele No. top. 3121, No.
fănaț în Surduc în întindere de 8 jug.
1585 st. cu prețul de strigare de 23.000
Lei, parcela No. top. 3157 fănaț în Sur-
duc în întindere de 13 jug. 1016 st. cu
prețul de strigare de 86.000 Lei.

Pentru încasarea creanței de 31.095
Lei capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 1 lu-
na August anul 1940, ora 10, la Jude-
cătoria Sănnicolaul-Mare secția c.f., etaj
I, ușa No. 9.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi
vândute și pe un preț mai mic decât
prețul de strigare.

Cel care dorește să liciteze sunt dator
să depoziteze la delegatul judecătoresc
10% din prețul de strigare garanție, în
numerar sau efecte de casă socotite
după cursul fixat f. 42 LX 1881, sau să
predea aceluiaș delegat chitanța constă-
tând depunerea judecătorească, preala-
bilă a garanției și să semneze condiți-
unile de licitație (145, 150, 170 legea LX
1881, 31 legea XL 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult cel
care a oferit pentru imobil un preț mai
urcat de cât cel de strigare este dator
să întregască imediat garanția — fixă-
tă conform procentului prețului de stri-
gare — la aceeași parte procentuală a
prețului ce a oferit (25 XII 1908).

Sănnicolaul-Mare 14 Iunie 1940.

Judecător Președ.: (ss) Dr. Eugen Kiss

(ss) Dumitru Renoiu, dir. de c. f.
Pentru conformitate: pt. dir. de cf.
M. Grecu.

Radio

JOI, 25 IULIE:

6.45: :Ora; ORA DIMINEȚII, 13: Ora;
Jurnal cultural; Cota apelor Dunării și a
barei Sulina; Sfat-uri gospodărești și igieni-
ce; Note culturale și publicații; Știri artisti-
ce și culturale; Spectacole; Radiofonice;
Sport. 13.15: Ora; Orchestra Petrică Mo-
țoi; Muzică românească; Flori de vișin și
Urme de scrum de Femic; E mult de atunci
și Salcâm de vară; Douăzeci de toamne și
Un cântec vechi; Romanța unui basm de
Anghel Mădăcuș; Romanța de Const. Dumit-
rescu (solo violoncel: Mihai Moțoi); Par-
că te-am văzut; Inimă pribeagă și Cîna mi-
te-a scos în cale; Frumoasa mea cu ochii
verzi de Manzatii și Dor pribeag. 14: Ora;
Radio-jurnal. 14.30: Ora; Continuarea con-
certului Orchestrei Petrică Moțoi: Despăr-
țire de Basile Lupu; Mi-ești dragă de Leon
și Balada de Ionel Femic; Ai plecat și scri-
soarea; Înainte de moarte de Boulanger; De-
ar trece anii și Mică conversație de Ochi-
Albi. 15: Ora; Înștiințări. RADIO ROMA-
NIA: 19.50: Ora; Radio-jurnal în limba ma-
ghiară. RADIO ROMANIA ȘI RADIO BU-
CUREȘTI: 20: :Ora; Bach, de Gh. D. Mu-
gur. 20.15: Ora; Muzică de Bach (discuri):
Gavotă în sol minor (clavecin: Wanda Lan-
dowska); Fantazia în do minor (clavecin:
Wanda Landowska); Sonata pentru vioară
și pian în sol major vicoară; Adolf Busch,
pian: Rudolf Serkin); Preludiu și fuga în
re major și Preludiu și fuga în do diez ma-
jor (pian: Wilhelm Kempff), 20.40: Ora;
Radio-jurnal (I). 21: Ora; Muzică de Bach
(discuri); Preludiu în mi bemol minor; S'a
împlinit din „Patimile după Sf. Ioan” (Orch.
simf. din Filadelfia); Suita No. 2 în si mi-
nor (orch. simf. din Amsterdam, dirij. de
Wilhelm Mengelberg); Concert brandenbur-
ghes No. 5 în re major (orch. filarm. din
Berlin, dirij. de Mellichar). 22: Ora; Radio-
jurnal (II); Sport. 22.20: Ora; Jurnal pen-
tru străinătate în limbile: germană, italia-
nă, franceză și engleză. 22.40—23.30: Ora;
Muzică de Bach (disc.); Fuga în mi bemol
major; Aria din „Patimile după Sf. Matei”
și Arioso (voce: Rosette Anday); Aria din
„Patimile după Sf. Ioan” (voce: Julius
Fatzak); Fragment din „Messa în si minor”
(cerul și orch. simf. din Londra, dirij. de
Albert Coates).

ULTIMA ORA

Agencia Tass desminte că:

URSS ar fi dispusă să livreze avioane Angliei, să înceapă tratative comerciale cu Turcia și că ar fi cerut formarea unui guvern democratic în România

Berlin, 25. (Rador.) — DNB ANUNȚĂ: AGENȚIA SOVIETICĂ TASS A FOST AUTORIZATĂ SA DESMINTĂ SVONURILE RĂSPANDITE ÎN STRĂINĂTATE ȘI ANUME: CĂ UNIUNEA SOVIETELOR AR FI DISPUSĂ SA LIVREZE AVIOANE ANGLIEI, SA ÎNCEAPĂ TRATATIVE NOI COMERCIALE CU TURCIA ȘI CĂ AR FI CERUT ROMÂNIEI FORMAREA UNUI GUVEN DEMOCRATIC.

Câte distrugătoare posedă flota de războiu britanică

Londra, 25 (Tel. B. N.) — Expertul naval al ziarului „Daily Telegraph” anunțând scufundarea distrugătorului englez „Brazen”, de 1360 tone, adaugă:

După cifrele oficiale ale amiralității britanice, pierderile de distrugătoare în flota de războiu engleză, dela izbucnirea războiului și până astăzi este de 27. Cu toate acestea, numărul distrugătoarelor astăzi în funcțiune este mai mare decât în Septembrie 1939, când se găseau în serviciu 170 de distrugătoare.

Astăzi, după ce au fost lansate cele două distrugătoare de tipul „Jamelin” și după ce au fost cumpărate și cele 6 distrugătoare ce au fost construite pentru Brazilia, flota britanică are în serviciu 183 distrugătoare. Afară de acestea, chiar acum se termină construcția altor 24 de distrugătoare precum și a numeroase alte vase de războiu, care vor fi gata înainte de sfârșitul acestui an și vor reprezenta o considerabilă întărire a flotei de războiu britanică.

Ancheta împotriva dd. Daladier, Delbos, Mandel și Campinchi

pentru declararea și continuarea războiului

VICHY, 25 (Rador.) — Guvernul Petain a dispus să se deschidă o anchetă pentru declararea și continuarea războiului în contra d-lui Daladier, fost prim-ministru precum și miniștrilor Delbos, a Mandel și Campinchi, cari împreună cu un număr de deputați se află actualmente, venind din Africa de Nord, Marsilia și nu au voie să pără-

sească orașul. Guvernul a mai decis Delbos, Mandel și Campinchi, cari între 5 Mai și 30 Iunie au părăsit Franța fără justificare serioasă sau autorizația guvernului. Acestora li se ia și cetățenia franceză și se dispune confiscarea averilor lor. eS crede că între primii va fi generalul de Gaule.

„Franța trebuie să accepte integrarea sa în noua Europa fără idei preconceptuate” - scrie L'Oeuvre

Clermont Ferrand, 25 (Rador.) — „L'Oeuvre”, sub semnătura d-lui Deat, scrie: Franța poate și trebuie să facă în ordine o revoluție de sus în jos. Trebuie să ne punem la nivelul Europei actuale, din care facem acum parte fără a avea altă posibilitate. Această soartă nu trebuie să o acceptăm cu resemnare sau cu rea dispoziție, ci cu lealitate, curaj și

voe bună. Numai pe această cale vom găsi posibilități pentru refacerea noastră materială, care nu poate fi realizată fără colaborarea cu inamicul de ieri. Numai acceptând fără idei preconceptuate integrarea noastră în noua Europă, Franța va putea să-și regăsească ca națiune caracterul său propriu, frontierele sale materiale, o unitate economică și o coeziune morală cu adevărat strălucită. Franța nu a socotit niciodată că soarta sa poate fi diferită de a celorlalte popoare din Europa. Ea s'a gândit totdeauna la ceilalți, atunci când în mod spontan și-a lărgit preocupările sale naționale. Franța este capabilă să realizeze această integrare a sa, chiar dacă ea îi este impusă prin forță. Noi nu putem juca un rol mai puțin însemnat decât al altora, dat fiind spiritul nostru european.

D. Churchill în audiență la regele Angliei

Londra, 25. (Rador.) — REGELE ANGLIEI A PRIMIT AZI ÎN AUDIENȚĂ PE D. CHURCHILL ȘI PE D. CIRIL NEVAL, ȘEFUL STATULUI MAJOR AL AVIAȚIEI BRITANICE.

D. Hearst afirmă că intrarea Statelor Unite în războiu e sigură

U. S. A. pregătește un războiu de agresiune

New York, 25 (Rador.) — Reuter transmite: Cunoscutul ziarist și editor american Hearst scrie azi în ziarul său, că intrarea Statelor Unite în războiul actual e nu numai probabil, ci o certitudine. Toți observatorii ne preocupați și neutrii văd limpede că Statele Unite se pregătesc nu numai pentru apărare, dar și pentru un războiu de agresiune.

Poziția ce ocupă Statele Unite față de Germania înaintea intrării în război, Poziția ce ocupă în prezent Statele Unite e pentru Anglia mai mult deosebită decât o participare activă în conflict. După un an însă Statele Unite vor fi în stare de a lua parte efectivă în război și e fără îndoială că vor face aceasta.

Serviciu militar obligatoriu în Statele Unite

Comisia senatorială militară a aprobat un proiect de lege cu privire la aceasta

Washington, 25 (Rador.) — COMISIA SENATORIALĂ MILITARĂ A APROBAT MĂRTI PROIECTUL DE LEGE PRIN CARE SE PREVEDE SERVICIUL MILITAR OBLIGATORIU ÎN STATELE UNITE. PROIECTUL DE LEGE PREVEDE ÎNSCRIEREA A 42 DE MILIOANE DE OAMENI ÎN VÂRSTĂ DELA 18—64 DE ANI. SE CREDE CĂ PROIECTUL VA VENI ÎN FAȚA SENATULUI SĂPTĂMÂNA VIITOARE. PURTĂTORUL DE CUVÂNT AL DEPARTAMENTULUI DE RĂZBOIU SPUNE CĂ SISTEMUL PROIECTULUI ÎN VIRTUTEA ACESTEI LEGI ÎN PROIECT, PREVEDE RECRUTAREA UNUI NUMĂR DE APROXIMATIV UN MILION ȘI JUMĂTATE DE OAMENI DELA 18 PÂNĂ LA 30 ANI, CARI AR ÎNTRA SUB ARME ÎN PRIMELE DOUĂ ANI.

Importante dispoziții ale Partidului Național

FUNCȚIONARI SUB 21 ANI NU TREBUE SĂ SE ÎNSCRIE ÎN PARTIDUL NAȚIUNII

București, 25 (SIR.) — Secretariatul general al Partidului Național face cunoscut că funcționarii și funcționarele publice cari nu au îndeplinit încă 21 ani nu sunt obligați de a se înscrie în partid, numai după ce au ajuns vârsta aceasta.

ÎNSCRIEREA FUNCȚIONARILOR CONCENTRAȚI

București, 25 (SIR.) — Conducerea supremă a Partidului Național face cunoscut că funcționarii publici concen-

trați sau mobilizați nu sunt obligați să se înscrie în partid până la 15 August și urmând să ceară înscrierea în termen de 30 zile după desconcentrare.

Decăderile drepturilor prevăzute în legea organizării Partidului merg după expirarea acestui termen de 30 zile după desconcentrare.

Funcționarii publici refugiați din Transilvania și nordul Bucovinei vor cere localitatea unde se află actualmente și vor fi înscriși în partid, cel mai târziu la 15 August.

Telegrama contelui Ciano adresată d-lui von Ribbentrop, ministrul externe al Reichului

Berlin, 25 (Rador.) — Stefani: Ziarele germane publică în mare relief următoarea telegramă adresată d-lui Ribbentrop, de către contele Ciano.

„Scumpul meu Ribbentrop,

Părăsind teritoriul german Vă trimiț un salut cordial, reînviindu-Vă mulțumirile mele cordiale și sincere pentru amicala ospitalitate ce mi-a fost oferită cu sentimente devotate. Binevoiați a exprima Führerului profunda mea satisfacție de a fi putut asista la ședința

Reichstagului dela 19 Iulie, care discursul marelui Vostru șef și de cător, a desăvârșit din punct de vedere istoric victoria glorioasă a armatei germane și a contribuit la solidarea și la confirmarea indisolubilă a întinelor legături ce unesc Germania și Italia faș fiind în acelaș timp un solemn prdat lunei despre triumful cauzei noastre comune.

Cu cordialitate: Conte Ciano.